

Vstupná správa

Analýza rozpočtového procesu

Obec Stankovce

Obsah

Úvodná informácia	3
Dôvody vzniku vstupnej správy	3
Základné informácie o programovom rozpočtovaní	5
Fakty a čísla o obci	6
Analýza rozpočtového procesu	7
Analýza príjmov a výdavkov rozpočtu obce	7
Existencia regulačného rámca	8
Strategický rozmer v rozpočtovom procese	9
Rozpočtový proces a zodpovednosti	11
Organizačná štruktúra	14
Záver a plán práce.....	15
Príloha 1 - zoznam odkazov na webe.....	16
Príloha 2 – kontakty na účastníkov projektu za subjekt samosprávy	18

Úvodná informácia

Dôvody vzniku vstupnej správy

Vstupná správa sa realizuje ako jeden z výstupov projektu Ministerstva financií SR s názvom *Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy* (ďalej len „projekt“).

Cieľom projektu je prostredníctvom programových štruktúr formulovaných v pilotných subjektoch úspešne implementovať programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej územnej samospráve pre návrhy rozpočtov na roky 2009 – 2011.

Výber pilotných subjektov samospráv podliehal kritériu rôznej veľkosti zapojených subjektov a kritériu geografickej polohy v rámci územia SR tak, aby boli výstupy projektu v budúcnosti dostupné pre ďalšie subjekty miestnej a regionálnej územnej samosprávy.

Počet pilotných subjektov zapojených do projektu predstavuje spolu v 30 subjektoch samosprávy, pričom ich rozloženie je nasledovné:

Subjekt samosprávy	Počet
VÚC	3
Krajské mesto	3
Okresné mesto	13
Obec	11
Spolu	30

Jednou z **obcí**, ktoré sa zapojili do projektu, je aj **obec Stankovce**.

Cieľom vstupnej správy je preskúmať rozpočtový proces **obce Stankovce** najmä z hľadiska:

- a) príjmov a výdavkov rozpočtu v časovom rade;
- b) existencie regulačného rámca;
- c) existencie strategického rozmeru v rozpočtovom procese a jeho uplatňovania;
- d) procesu prípravy rozpočtu, realizácie rozpočtu, jeho úprav, monitorovania a hodnotenia;
- e) existencie organizačnej štruktúry úradu vo vzťahu k tvorbe programovej štruktúry a definovaniu zodpovednosti;
- f) úloh jednotlivých subjektov v rámci územnej samosprávy (útvary, rozpočtové a príspevkové organizácie, zastupiteľstvo a pod.) na rozpočtovom procese.

Vstupná správa agreguje analytické hľadisko a súčasne tak slúži ako:

- i) podklad pre individuálny prístup v rámci implementácie projektu a
- ii) východiskový bod pre tvorbu záverečnej správy projektu.

Základné informácie o programovom rozpočtovaní

V posledných desaťročiach začali mnohé krajiny Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj v rámci verejnej správy intenzívne využívať nástroje, ako strategické plánovanie, meranie a porovnávanie výkonnosti, riadenie či rozpočtovanie orientované na výkonnosť - na Slovensku označované ako programové rozpočtovanie.

Na úrovni ústrednej štátnej správy sa systém programového rozpočtovania v plnej miere zaviedol v roku 2004, počnúc ktorým rozpočtové kapitoly predkladajú svoje rozpočty aj v programovej štruktúre s cieľom zdôrazniť priority vlády vo forme zámerov a merateľných cieľov a tým aj prezentovať úspešnosť jednotlivých ministerstiev pri napĺňaní vládneho programu, ale aj ďalších úloh, ktoré im stanovuje napríklad národná alebo EÚ legislatíva.

Od roku 2009 sa „povinnosť“ pripravovať tzv. programové rozpočty vzťahuje aj na jednotlivé subjekty samosprávy - teda obce, mestá a vyššie územné celky. Znamená to, že rozpočty územnej samosprávy pre roky 2009-2011 už budú obsahovať údaje o zámeroch a cieľoch samospráv, čím sa podstatne zvýši informačná hodnota týchto dokumentov a súčasne sa implementujú základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom časovom horizonte s možnosťou konfrontovať plány samosprávy so skutočnosťou, t.j. prezentovať v rozpočtoch ciele (výkonnosť samosprávy) a monitorovať ich dosahovanie.

Programové rozpočtovanie je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov.

Inými slovami, programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet samosprávy) a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu subjektu samosprávy. Zavedenie programového rozpočtovania na úrovni samosprávy však neznamená rušenie platnej štruktúry a obsahu rozpočtov územnej samosprávy podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Fakty a čísla o obci

Názov subjektu	Stankovce
Okres	Trebišov
Kraj	Košický
Počet obyvateľov	181 ¹

¹ Údaje sú k 13. 02. 2008

Analýza rozpočtového procesu

Analýza príjmov a výdavkov rozpočtu obce

Tabuľka 1: Prehľad príjmov a výdavkov rozpočtu obce v časovom rade

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	v tis. SKK	v tis. SKK	v tis. SKK	v tis. SKK	v tis. SKK	v tis. SKK	v tis. SKK
Príjmy spolu	795	1 965	1 032	2 099	2 207	1 207	–
Výdavky spolu	795	1 951	982	2 099	2 207	1 207	–
Rozpočtové saldo	0	14	50	0	0	0	–

Rozpočet obce na rok 2010 nebol doposiaľ schválený.

Vývoj rozpočtových príjmov a výdavkov obce Stankovce je relatívne rovnomerný. Obec v roku 2007 získala finančné prostriedky z Environmentálneho fondu na rekonštrukciu vodovodu, a to v sume 1 100 000 SKK. Táto položka však nie je zahrnutá v rozpočte.

V súčasnosti je obec Stankovce svojimi aktivitami napojená aj na mikroregióny: „Združenie obcí Sečovce a okolie“ a „Združenie miest a obcí Južného Zemplína“, kde participuje na spoločných projektoch pre vybudovanie centrálnej čističky a iných, zameraných na rozvoj mikroregiónov.

Prioritnou snahou obce v súčasnosti je získať z fondov EÚ prostriedky na kanalizáciu, ktorá v obci chýba a žiada na tento účel finančné prostriedky. Tieto však nie sú zahrnuté v rozpočte obce.

Existencia regulačného rámca

Obec Stankovce nemá vypracovaný žiadny dokument, ktorý by upravoval rozpočtový proces. V rámci rozpočtového procesu obce nie sú zadefinované jasne úlohy, termíny a ani zodpovednosť, čo je vzhľadom na veľkosť obce pochopiteľné.

Rozpočtový proces je realizovaný starostom obce a referentkou OcÚ. Nimi vypracovaný rozpočet je predkladaný na schválenie a pripomienkovanie Obecnému zastupiteľstvu, ktoré má 3 poslancov. Pri obecnom zastupiteľstve sú vytvorené 2 komisie – a) Finančná a majetková komisia a b) Komisia pre ochranu verejného poriadku. Komisie sú v rozpočtovom procese pasívne.

Tabuľka 2: Zhrnutie kapitoly

	áno	nie
Existencia regulačného rámca rozpočtového procesu		X
Existencia rozpočtového harmonogramu		X

Strategický rozmer v rozpočtovom procese

Obec Stankovce v súčasnosti **nedisponuje žiadnym** aktuálnym koncepčným, či strategickým materiálom. Prioritou obce je dopracovať Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stankovce na roky 2008-2013.

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stankovce“ z roku 2004

Samospráva má k dispozícii vypracovanú stratégiu rozvoja obce v „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stankovce“ z roku 2004. Program slúžil ako východisko pre prezentovanie cieľov rôznych projektov, ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektov a tiež koordináciu záujmov partnerov na území obce.

Nasledujúca časť prezentuje **štruktúru cieľov** s rozdelením na špecifické ciele, opatrenia, úlohy a merateľné výstupy tak, ako ich definuje „Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stankovce z roku 2004“.

1. Strategický cieľ - Riešenie životného prostredia

1.1. Špecifický cieľ - Zlepšenie environmentálnej infraštruktúry

1.1.1. Opatrenie - Vybudovanie kanalizácie a skupinovej ČOV

1.1.1.1. Úloha - Vypracovať harmonogram prác výstavby

1.1.1.2. Úloha - Príprava a zabezpečenie finančných prostriedkov

1.1.2. Opatrenie - Vybudovanie vodovodu

1.1.2.1. Úloha - Pripraviť časový harmonogram výstavby s vodárenskou spoločnosťou

1.1.2.2. Úloha - Príprava a zabezpečenie finančných prostriedkov

1.1.3. Opatrenie - Likvidácia nelegálnej skládky

1.1.3.1. Úloha - Úprava okolia skládky

1.1.3.2. Úloha - Rekultivácia nelegálnej skládky

1.1.4. Opatrenie - Zber separovaného odpadu

Merateľné výstupy: vybudovaná kanalizácia, vodovod, zlikvidovaná nelegálna skládka, vysadená zeleň, upravené ulice, zriadený zber separovaného odpadu v obci.

2. Strategický cieľ - Zlepšenie základnej infraštruktúry

2.1. Špecifický cieľ - Zlepšenie občianskej vybavenosti

2.1.1. Opatrenie - Podpora zavedenia internetovej siete

2.1.1.1. Úloha - Príprava podkladov na zavedenie internetu do obce

2.1.1.2. Úloha - Vybudovanie komunikačných bodov

2.1.1.3. Úloha - Spracovanie web stránky obce

2.1.1.4. Úloha - Získanie potrebných finančných prostriedkov z EÚ

2.1.2. Opatrenie - Podpora športu a kultúrnych akcií

2.1.2.1. Úloha - Vybudovanie multifunkčného ihriska

2.1.2.2. Úloha - Podpora aktivít klubu mládeže

Merateľné výstupy: počet napojení na internet, spracovaná web stránka obce, vybudované mini multifunkčné ihrisko, počet akcií pre mládež

2.2. Špecifický cieľ - Zlepšenie obecnej infraštruktúry

2.2.1. Opatrenie - Rekonštrukcia obecného úradu

2.2.1.1. Úloha - Výmena strechy obecného úradu

2.2.2. Opatrenie - Rekonštrukcia miestnych komunikácií

2.2.3. Opatrenie - Výsadba zelene a úprava ulíc

Merateľné výstupy: zrekonštruovaná strecha, zníženie energie na vykurovanie, zrekonštruované cesty, upravené chodníky, vysadená zeleň

3. Strategický cieľ - Rozvoj poľnohospodárstva a turistiky

3.1. Špecifický cieľ - Rozvoj turistiky

3.1.1. Opatrenie - Vybudovanie náučného chodníka a cyklotrasy v spolupráci so

„Združením obcí Sečovce a okolie“

3.1.1.1. Úloha - Vytvorenie akčného plánu agroturistiky

3.1.1.2. Úloha - Označenie turistických trás

3.1.1.3. Úloha - Výstavba posedov a ohnísk

Merateľné výstupy: počet kom označených turistických trás, počet km vybudovanej siete cyklistických chodníkov, počet vybudovaných posedov a ohnísk, počet služieb na podporu turistiky

3.2. Špecifický cieľ - Podpora poľnohospodárstva

3.2.1. Opatrenie - Podporiť poľnohospodársku výrobu a spracovanie produktov

3.2.2. Opatrenie - Podpora pestovania zdravých potravín

3.2.3. Opatrenie - Vytvoriť väzbu poľnohospodárstva na agroturistiku

Merateľné výstupy: sortiment výrobkov z poľnohospodárskej výroby

Tabuľka 3: Zhrnutie kapitoly

	áno	nie	čiastočne
Existencia strategických dokumentov			X
Existencia vízie		X	
Využitelnosť vízie pre projekt		X	
Existencia zámerov			X
Využitelnosť zámerov pre projekt			X
Existencia cieľov	X		
Využitelnosť cieľov pre projekt			X
Existencia merateľných ukazovateľov	X		
Využitelnosť merateľných ukazovateľov pre projekt			X

Vízia obce v Programe nie je jednoznačne naformulovaná.

Terminológia **stratégie** sa výrazne odlišuje od terminológie Programového rozpočtovania. Nedostatkom v tomto dokumente je nesprávne chápanie a definovanie základných pojmov. V Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stankovce nie je zadefinovaná priama zodpovednosť za jeho plnenie. Predpokladaná finančná náročnosť a zdroje financovania sú spracované povrchno a neurčito s odvolaním na budúce spracovanie.

Rozpočtový proces² a zodpovednosti

² Rozpočtový proces = príprava rozpočtu, realizácia rozpočtu, úpravy, monitorovanie a hodnotenie.

Stankovce patria do skupiny obcí s menším/minimálnym počtom obyvateľov na Slovensku, čo indikuje aj rozpočtový proces obce.

Rozpočtový proces je realizovaný len návykovo – historicky, čo je pochopiteľné vzhľadom na veľkosť obce. Obec nemá spracovaný žiadny harmonogram rozpočtového procesu – rozpočtový kalendár prípravy rozpočtu. Zodpovednosť za jednotlivé výdavky rozpočtu nie je definovaná, ako ani povinnosti jednotlivých účastníkov rozpočtového procesu. Zapojenie verejnosti do procesu prípravy rozpočtu je nemožné. Rozpočet je spracovaný stručne bez náznakov zámerov, cieľov či ukazovateľov, čím stráca svoju výpovednú hodnotu pre občanov samosprávy.

Úlohy účastníkov rozpočtového procesu

Na rozpočtovom procese samosprávy sa zúčastňujú starosta obce, ktorý spolu s referentkou OcÚ vypracúvajú návrh rozpočtu. Tento sa predkladá na schválenie Obecnému zastupiteľstvu v počte 3 poslancov, kde je vzhľadom na počet účastníkov procesu schvaľovaný bez pripomienok. Tvorba a schvaľovanie rozpočtu prebieha v poslednom mesiaci kalendárneho roku.

Kontrolór (čiasťočný úväzok) obce vykonáva monitorovanie a následné hodnotenie plnenia rozpočtu obce, ktoré podáva v mesačných monitorovacích správach, ktoré predkladá zastupiteľstvu.

Tabuľka 4: Zhrnutie kapitoly

	áno	nie	čiasťočne
Existencia zámerov, cieľov, ukazovateľov v		X	

rozpočte			
Uplatňovanie strategického rámca v rozpočtovom procese		X	
Existencia jasných úloh v rozpočtovom procese		X	
Existencia jasných zodpovedností v rozpočtovom procese		X	
Existencia jasných termínov v rozpočtovom procese		X	
Existencia monitorovania rozpočtu aj z hľadiska iného ako finančného		X	
Existencia hodnotenia rozpočtu aj z hľadiska iného ako finančného		X	

Organizačná štruktúra

Najvyšším orgánom obce je Obecné zastupiteľstvo na čele so starostom. **Starosta** pracuje na polovičný úväzok. Administratívou obce je poverená **referentka OcÚ**, ktorá je zamestnaná na plný pracovný úväzok. **Kontrolór** s čiastkovým úväzkom je poverený kontrolou, monitoringom a hodnotením rozpočtového procesu formou 1/4 ročných monitorovacích správ.

Obecné zastupiteľstvo je zložené z 3 poslancov.

Organizácie zriadené obcou

Rozpočtové organizácie

- nie sú

Príspevkové organizácie

- nie sú

Organizácie založené obcou

- nie sú

Záver a plán práce

Obec Stankovce - ako samospráva so 181 obyvateľmi - v súčasnosti **nedisponuje** žiadnym aktuálnym koncepčným, či strategickým materiálom. Rozpočtový proces **nie je upravený** žiadnou normou a v rámci neho neexistuje ani žiadny rozpočtový harmonogram.

Súčasťou projektu bude – okrem realizácie generálnych výstupov – aj príprava modelu regulácie rozpočtového procesu v podmienkach obce veľkosti Stankoviec.

Príloha 1 - zoznam odkazov na webe

1. Strategické dokumenty:

nie je – obec nemá webstránku

2. Rozpočet obce:

nie je – obec nemá webstránku

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

Príloha 2 – kontakty na účastníkov projektu za subjekt samosprávy

Útvar	Zamestnanci (mená)	Vedúci útvaru (meno)	Telefón	Mobil	Email
Starosta	Ján Pavlišin		056/678 33 67	0908 042 393	stankovce@minet.sk
Administratíva	Mária Birešová		056/678 33 67		stankovce@minet.sk
Kontrolór	PhDr. Jozef Horňáček				stankovce@minet.sk